

Ruimtelijke onderbouwing

*Realisatie grondgebonden zonnepark in de
Koekoekspolder te IJsselmuiden*

Ruimtelijke onderbouwing

Realisatie grondgebonden zonnepark in de Koekoekspolder te IJsselmuiden

Datum: September 2017

Eelerwoude
Mossendamsdwarsweg 3
Postbus 53
7470 AB GOOR
T 0547 26 35 15
F 0547 26 33 15
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

INHOUD

1	INLEIDING	6
1.1	Aanleiding en doel	6
1.2	Ligging van het plangebied	7
1.3	Geldende bestemmingsplannen	8
1.4	Leeswijzer	9
2	PLANBESCHRIJVING	10
2.1	Inleiding.....	10
2.2	Beschrijving huidige situatie plangebied	10
2.3	Het voorgenomen plan	11
3	BELEIDSKADERS	20
3.1	Inleiding.....	20
3.2	Rijksbeleid.....	20
3.3	Provinciaal beleid	25
3.4	Gemeentelijk beleid	29
3.5	Conclusie beleid.....	31
4	WAARDENTOETS	32
4.1	Inleiding.....	32
4.2	Natuurwaarden	32
4.3	Archeologie en cultuurhistorie	34
4.5	Water	36
4.7	Conclusie	38
5	MILIEUASPECTEN	39
5.1	Inleiding.....	39
5.2	Bodem.....	39
5.3	Geluid.....	40
5.4	Luchtkwaliteit	40
5.5	Externe veiligheid.....	41
5.6	Bedrijven en milieuzonering.....	42
5.7	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	43
5.8	Leidingen	44
5.9	Lichtreflectie.....	44
5.10	Elektromagnetische straling.....	44
5.11	Conclusie	45
6	UITVOERBAARHEID	46
6.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	46
6.2	Economische uitvoerbaarheid	46
6.3	Conclusie	47

7	BIJLAGEN	48
	BIJLAGE 1A INRICHTINGSPLAN PROJECTLOCATIE 1	49
	BIJLAGE 1B INRICHTINGSPLAN PROJECTLOCATIE 2	50
	BIJLAGE 2 QUISCKSCAN FLORA EN FAUNA	51
	BIJLAGE 3 WATERVERGUNNING	52

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

De Nederlandse overheid heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid. In het Energieakkoord is afgesproken dat het aandeel hernieuwbare energieopwekking in 2020 14% moet zijn, en in 2023 16%. Ook de provincie Overijssel wil in 2020 het doel bereiken om 20% nieuwe energie uit biomassa, bodem, wind en zon te halen. Daarom biedt de provincie de mogelijkheid om in het buitengebied tijdelijke zelfstandige opstellingen van zonnepanelen te realiseren. Het gaat daarbij om opstellingen van zonnepanelen voor een periode van 25 jaar op een wijze die omkeerbaar is en waarbij de oorspronkelijke bestemming gehandhaafd blijft.

Ook de gemeente Kampen stimuleert de opwekking van duurzame energie. De gemeente staat positief tegenover de realisatie van een (tijdelijk) zonnepark in het tuingebouwgebied in de Koekoekspolder. In dit tuinbouwgebied is circa 85 hectare niet in gebruik. Hierdoor is er (tijdelijk) ruimte beschikbaar.

PowerField heeft het initiatief genomen om een grondgebonden zonnepark te realiseren verdeeld over twee locaties in de Koekoekspolder in IJsselmuiden. PowerField is gevestigd in Dokkum en realiseert nationaal (en ook internationaal) grondgebonden zonneparken. In deze zonneparken wordt duurzame elektriciteit opgewekt, waarmee wordt bijgedragen aan het behalen van de overheidsdoelstellingen op dit gebied.

Het plangebied voor het zonnepark is gelegen in het glastuinbouwgebied in de Koekoekspolder. Verdeeld over twee locaties aan de Verkavelingsweg worden zonneparken aangelegd. Het plangebied van beide locaties is in totaal circa 12,8 hectare groot en bestaat uit gronden die momenteel agrarisch worden gebruikt. Het plangebied maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan 'Glastuinbouwgebied Koekoekspolder 2014' (vastgesteld op 30 april 2015) van de gemeente Kampen.

De voorgenomen ontwikkeling past niet binnen het geldende bestemmingsplan. Hiertoe is op 12 februari 2016 een tijdelijke vergunning voor 10 jaar aangevraagd. De gemeente Kampen heeft op 4 april 2016 besloten de tijdelijke vergunning te verlenen. Om een langere exploitatieperiode (25 jaar) mogelijk te maken heeft PowerField de gemeente Kampen gevraagd of zij bereid is hier aan mee te werken. De gemeente heeft hier positief op gereageerd en om de ontwikkeling mogelijk te maken wordt een omgevingsvergunning aangevraagd, in afwijking van het bestemmingsplan, met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, sub 3° Wabo. De aanvraag gaat daartoe vergezeld van de voorliggende ruimtelijke onderbouwing.

1.2 Ligging van het plangebied

In dit plan gaat het om de locatie Koekoekspolder, kadastraal bekend onder de perceelnummers IJSELMUIDEN I 1281, IJSELMUIDEN I 1909 EN IJSELMUIDEN I 1910 (zie figuur 1). Het noordelijkste perceel heeft een oppervlak van circa 8,6 (vanaf dit moment locatie 1 genoemd), het zuidelijkste perceel heeft een oppervlak van circa 4,3 hectare (vanaf dit moment locatie 2 genoemd). De locaties zijn in eigendom van de gemeente Kampen. In totaal gaat het bij deze locaties om circa 12,8 hectare.

Figuur 1 Ligging en begrenzing plangebied (Bron: www.pdok.nl)

1.3 Geldende bestemmingsplannen

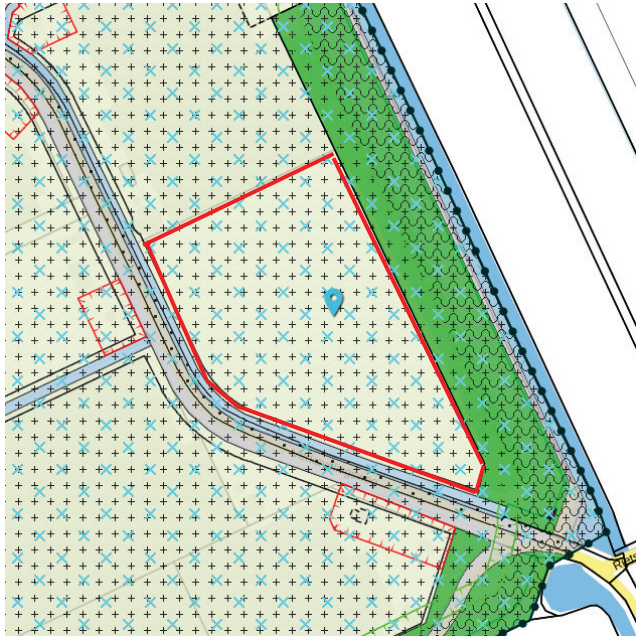
Het plangebied voor beide locaties maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan 'glastuinbouwgebied Koekoekspolder 2014' (vastgesteld op 30 april 2015) van de gemeente Kampen. Het zonnepark komt te liggen op twee locaties.

Op locatie 1 hebben de gronden de volgende (dubbel)bestemmingen en aanduidingen. Er ligt een enkelbestemming 'Agrarisch - Glastuinbouw'. Daarnaast zijn er op delen van de gronden de dubbelbestemmingen 'Waarde – Landschap', 'Waterstaat – Waterkering' en 'Leiding – Hoogspanningsverbinding' opgenomen. Tevens is er een bouwvlak opgenomen. Tot slot is er een gebiedsaanduiding 'Vrijwaringszone – dijk' opgenomen.

Figuur 2 Weergave plangebied noordelijke deel op verbeelding bestemmingsplan 'Glastuinbouwgebied Koekoekspolder 2014'

Op locatie 2 hebben de gronden de volgende (dubbel)bestemmingen. Er ligt een enkelbestemming 'Agrarisch - Glastuinbouw' en dubbelbestemmingen 'Waarde – Landschap'. Tevens is er een bouwvlak opgenomen.

Figuur 3 Weergave plangebied noordelijke deel op verbetering bestemmingsplan 'Glastuinbouwgebied Koekoekspolder 2014'

De voorgenomen realisatie van een zonnepark past niet binnen de geldende bestemming.

1.4 Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 komt het beleidskader aan bod. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het van toepassing zijnde rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt daarbij getoetst aan dit beleid. Hoofdstuk 4 bevat een waardentoets. Hieruit blijkt welke waarden er in het plangebied aanwezig zijn en of deze worden aangetast door de ontwikkeling. In hoofdstuk 5 komen de relevante milieuaspecten aan bod. In hoofdstuk 6 wordt tot slot ingegaan op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

2

PLANBESCHRIJVING

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de geschiedenis van het plangebied en de directe omgeving, wordt de huidige situatie weergegeven en wordt ingegaan op de voorgenomen ontwikkeling.

2.2 Beschrijving huidige situatie plangebied

2.2.1 Ligging plangebied in de omgeving en huidig landschap

In figuur 1 is het plangebied voor het zonnepark weergegeven. Het plangebied ligt aan de oostzijde van IJsselmuiden, in het tuingebouwgebied de Koekoekspolder. Het vormt daarmee de rand van het tuinbouwgebied. Aan verschillende zijden van het plangebied zijn reeds kassen gebouwd.

Locatie 1 wordt ontsloten via de Hartogsweg. Aan de oostzijde van het plangebied ligt de Bisschopswetering en Dijkersteeg (in gebruik als landbouwweg en onderhoudsstrook van de wetering en fietspad). Er is bewust gekozen voor een locatie met weinig groenopstanden, zodat er schaduw hinder wordt voorkomen. Enkel aan de noordzijde van locatie 1 staan enkele bomen. Bij de aanrijroute van het zonnepark staat een bedrijfswoning. Boven een klein gedeelte van het park, aan de noordzijde, loopt een hoogspanningskabel van Tennet.

Figuur 4 Panoramafoto van locatie 1

Locatie 2 wordt ontsloten via de Dijkersteeg (welke uitkomt op de Hagedoornweg). Aan de oostzijde van het plangebied ligt de Bisschopswetering en Dijkersteeg (in gebruik als

landbouwweg en onderhoudsstrook van de wetering en fietspad). Bij locatie 2 ligt daarnaast een plusminus 25 meter brede groenstrook. Deze groenstrook is in het inrichtingsplan meegenomen als landschappelijke inpassing. In het midden van locatie twee ligt een watergang die wordt behouden. Er staat opschot wilg van langs deze watergang. Aan de overzijde van de Verkavelingweg staan enkele bedrijfswoningen.

Figuur 5 Panoramafoto van locatie 2

De aanwezigheid van de waterkering aan de oostzijde zorgt voor een visuele afscherming van het gebied. Op het diepst gelegen punt liggen de gronden ongeveer 2,5 meter lager dan de bovenzijde van de waterkering. Met een maximale hoogte van 2,3 meter van de zonnepanelen zullen zal het zonnepark vanaf de oostzijde (vrijwel) niet te zien zijn.

De gronden zijn op dit moment niet in gebruik voor glastuinbouw. De gronden worden agrarisch gebruikt.

2.3 Het voorgenomen plan

In deze paragraaf wordt het plan voor het grondgebonden zonnepark uiteengezet. Ten behoeve van het plan is ook een inrichtingsplan opgesteld. Deze is separaat bijgevoegd in bijlage 1a en 1b.

2.3.1 Initiatief voor een zonnepark in de gemeente Kampen

PowerField heeft het initiatief genomen om in de gemeente Kampen een zonnepark te realiseren. In dit zonnepark wordt duurzame elektriciteit opgewekt, waarmee wordt bijgedragen aan het behalen van de overheidsdoelstellingen op dit gebied.

Het realiseren van zonneparken is noodzakelijk om de genoemde overheidsdoelstellingen te behalen. Het alleen toestaan van zonnepanelen op daken is niet voldoende. Er zijn diverse redenen waarom daken niet geschikt zijn. Ook zijn er nog vele ogenschijnlijk geschikte daken die uiteindelijk toch niet geschikt blijken te zijn. Dit zijn bijvoorbeeld esthetische bezwaren, de aanwezigheid van rieten daken, constructietechnische bezwaren, te klein dakoppervlak en hinderlijke schaduw.

2.3.2 De locatiekeuze voor Zonnepark IJsselmuiden

De beoogde locatie is zorgvuldig geselecteerd. PowerField heeft daartoe gezocht naar braakliggende gronden die reeds een bestemming hebben waarop bebouwing mogelijk is

(glastuinbouw), die dichtbij bebouwing is gelegen (bestaande kassen), waarbij de realisatie financieel uitvoerbaar is en een zonnepark goed inpasbaar is (ruimtelijk en landschappelijk).

Hierbij is het voorliggende plangebied naar voren gekomen. Financieel is het bijvoorbeeld essentieel dat het zonnepark binnen een relatief korte afstand wordt aangesloten op het elektriciteitsnet. Ook is het bijvoorbeeld van belang dat er weinig tot geen schaduw is, zoals in het voorliggende plangebied. Daarnaast betreft het plangebied geen natuurgebied en ligt het ook niet in de directe nabijheid van een natuurgebied. Op de gekozen locatie is het park tot slot ook goed te bereiken.

Het plangebied betreft een locatie waarbij de impact van het zonnepark op het omliggende landschap namelijk minimaal is. Binnen de huidige bestemming mogen kassen worden gebouwd met een bouwhoogte van 10 meter. De zonnepanelen worden geplaatst op stellages en worden 2,3 meter hoog.

Tot slot is het van belang dat, om aan de overheidsdoelstellingen te kunnen voldoen, er niet maar één zonnepark van deze omvang noodzakelijk is. Er zijn echter weinig geschikte plekken voorradig die beschikbaar zijn en voldoen aan alle voorwaarden om een zonnepark te kunnen realiseren.

In onderstaande figuur is het aantal te koop staande tuinbouwkavels in de koekoekspolder te zien. In de afgelopen jaren is de vraag naar kavels teruggelopen. Uit onderstaande kaart is daarnaast op te maken dat er nog 71,5 hectare aan kavels beschikbaar blijft voor vestiging en uitbreiding van glastuinbouwbedrijven. Daarnaast kunnen de gronden over 25 jaar, na de looptijd van het zonnepark, alsnog ingezet worden voor glastuinbouw mocht daar ter zijnde tijd behoefte aan zijn.

Figuur 6 Beschikbare glastuinbouwkavels (bron: www.koekoekspolder.nl/kavels)

2.3.3 Technische gegevens zonnepark

Het zonnepark is in totaal bruto 12,8 hectare groot. Niet op al deze grond worden zonnepanelen geplaatst; zo zijn er ook tussenruimte en ruimte voor landschappelijke inpassing en onderhoudspaden. In het zonnepark worden circa 46.648 panelen van 320 Wp geplaatst. Een dergelijk zonnepark op deze locatie kan op jaarbasis circa 14.927.000 Wp, ofwel 14.927 kWp. Wanneer uitgegaan wordt van 950 vollasturen per jaar, betekent dit ongeveer 14.180.992 kWh per jaar. Dit staat gelijk aan het verbruik van 4.297 gemiddelde Nederlandse huishoudens (rekening houdend met een verbruik van 3.300 kWh).

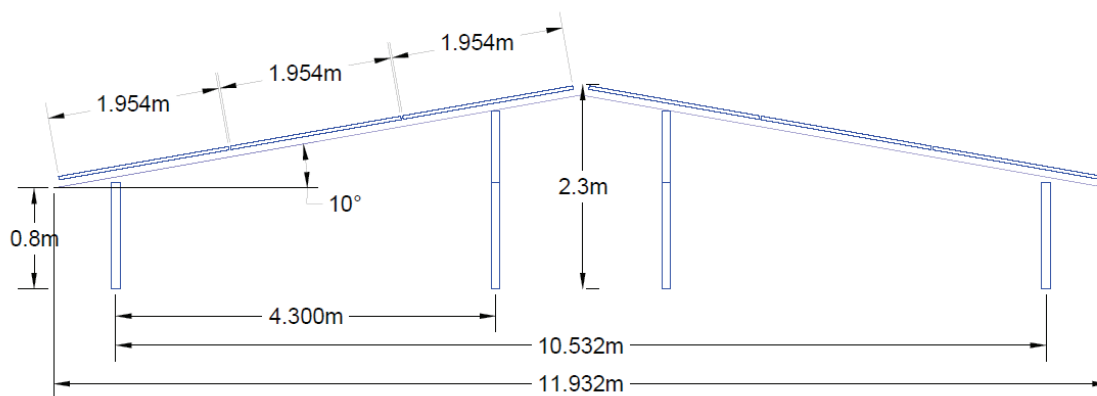
Ter illustratie; IJsselmuiden kent ongeveer 11.780 inwoners ofwel 5.354 huishoudens. Hiermee voorziet dit park in een energiebehoefte die overeenkomt met ruim 80% van de huishoudens van IJsselmuiden. Voor dit park is gekozen voor een oost-westopstelling. Deze opstelling levert in deze specifieke situatie het hoogste rendement op.

De panelen krijgen een maximale hoogte van 2,3 meter en worden uitgevoerd in de kleur blauw-zwart met een aluminium rand. De panelen zullen worden geplaatst onder een hoek van 10°. De kabels komen op een diepte van circa 60-70 centimeter. Daarnaast worden er omvormers geplaatst.

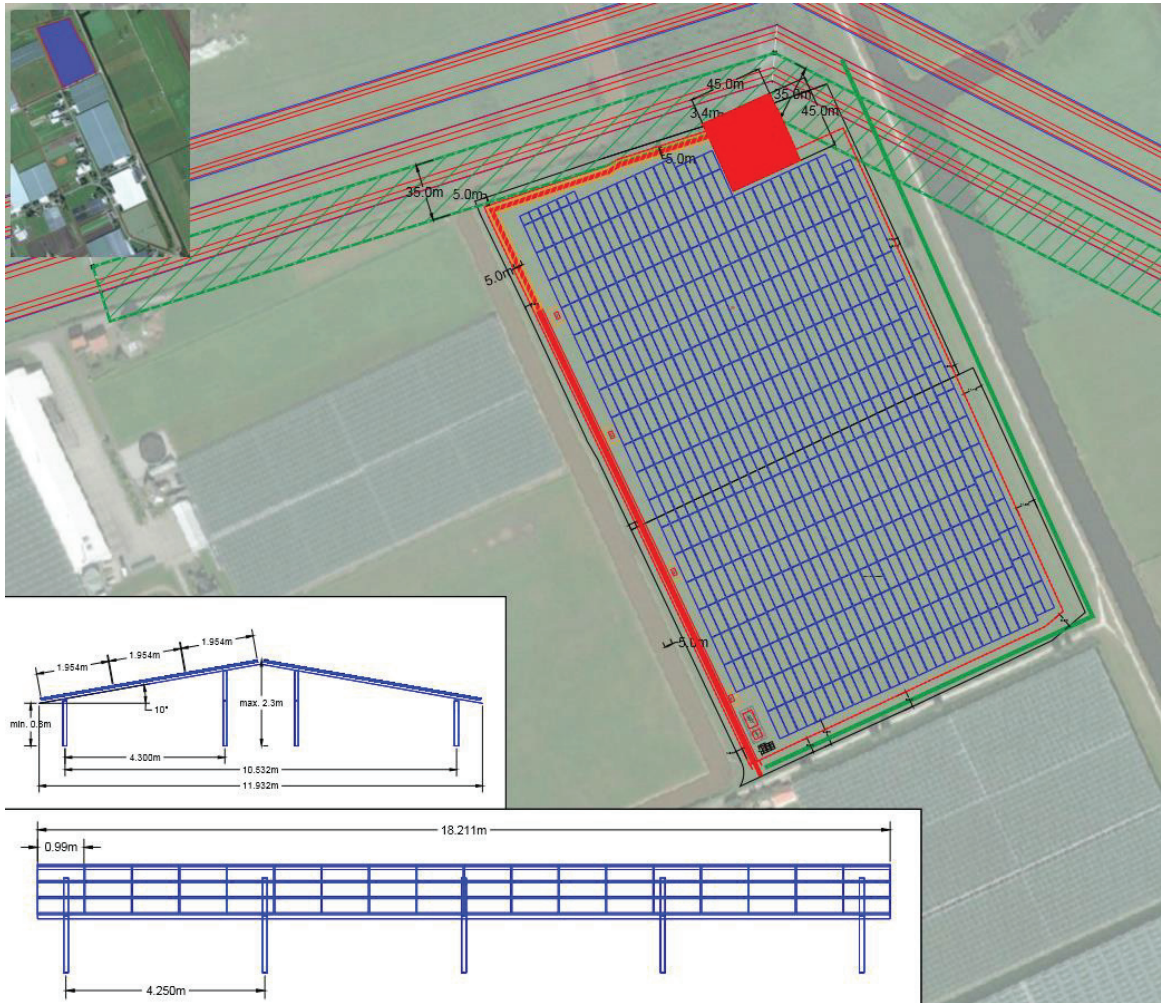
2.3.4 Inrichtingsplan Zonnepark IJsselmuiden

Ten behoeve van het zonnepark is een technisch inrichtingsplan opgesteld. Deze is separaat bijgevoegd. Een weergave van het inrichtingsplan en bijbehorende dwarsprofielen is opgenomen in de figuren 7, 8 en 9.

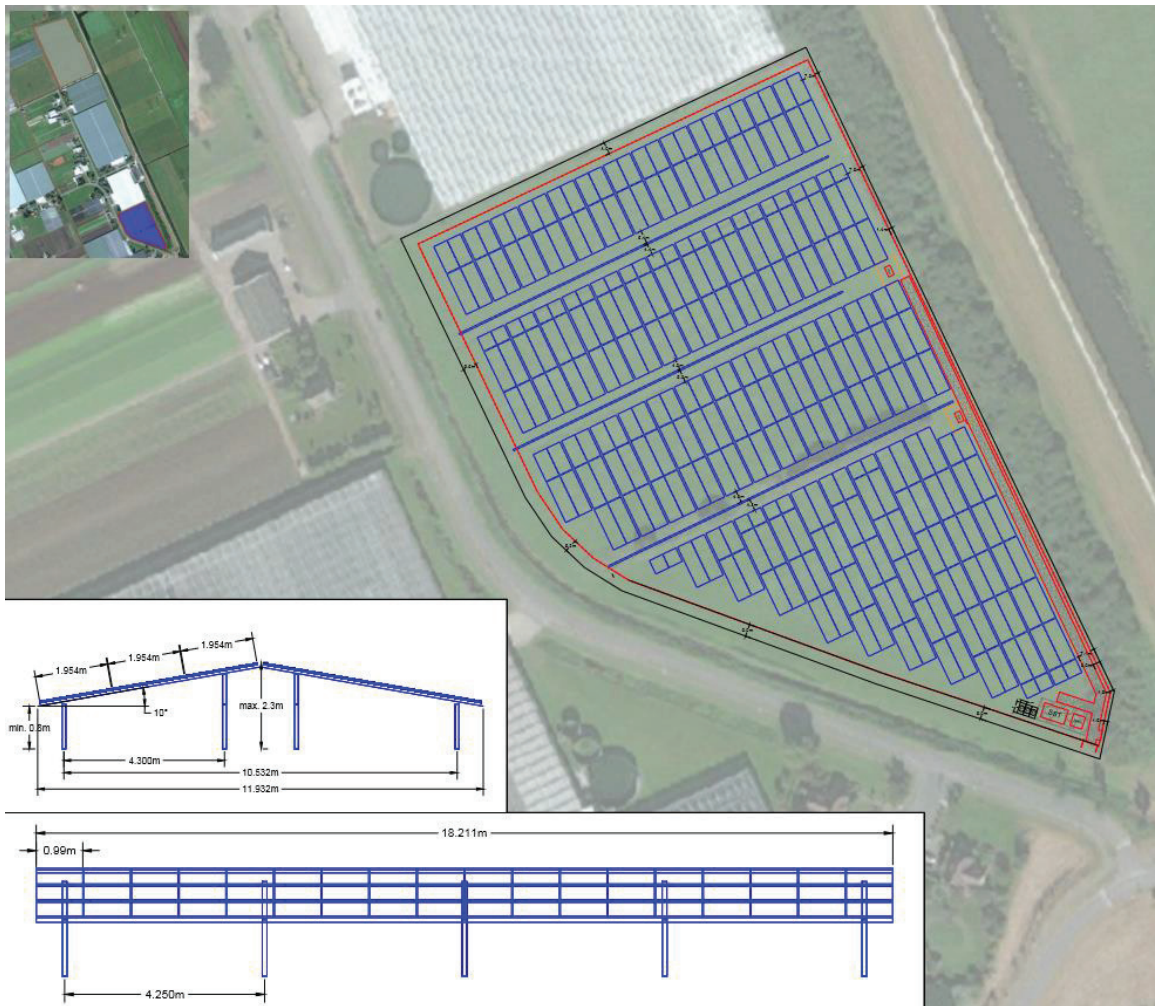
In de huidige situatie is het mogelijk een kas te bouwen op de betreffende locaties. Landschappelijk gezien is de impact van een zonnepark kleiner dan een kas. De geringe hoogte van de zonnepanelen (2,3 meter) en lage ligging van de gronden maakt dat het zonnepark geen grote impact heeft op de omgeving. Daarnaast past het qua karakter bij de uitstraling van een (duurzaam) tuinbouwgebied. Aan de oostzijde van de projectlocaties zorgt de waterkering en groenstructuur voor landschappelijke inpassing. De gronden onder het zonnepark worden begraasd door schapen. Daarmee worden de komende 25 jaar geen bestrijdingsmiddelen of dierlijke mest uitgereden over de grond. Dit heeft op zijn beurt positieve gevolgen voor zowel bodem als grondwater en flora en fauna in en rond het plangebied.

Figuur 7 Dwarsdoorsnede opstelling zonnepanelen

Figuur 8 Technisch inrichtingsplan locatie 1

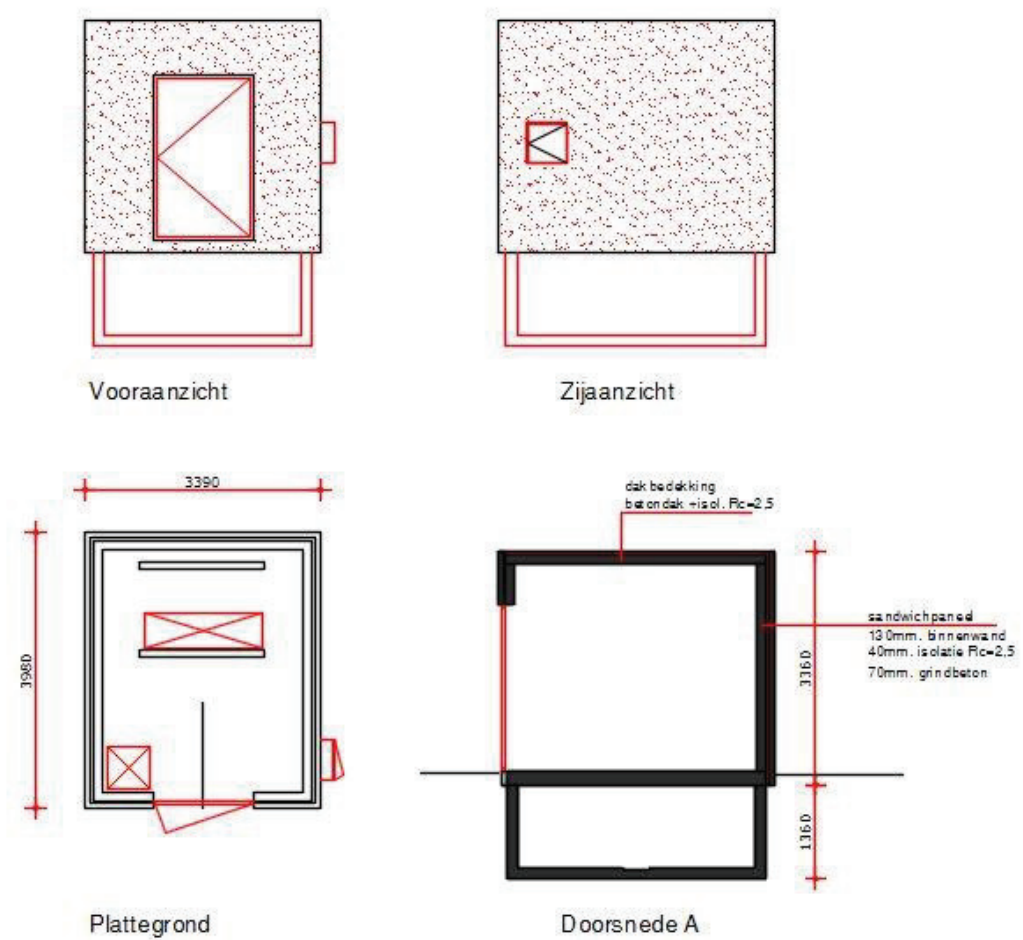
Figuur 9 Technisch inrichtingsplan locatie 2

Op locatie 1 worden aan de westzijde van het plangebied 4 omvormers in containers geplaatst (zie figuur 10, en bijgevoegde bijlagen). Tevens komt er een transformator (zie figuur 11) en onderdelenruimte bij de entree van het park, evenals drie parkeerplaatsen t.b.v. beheer en onderhoud. Er wordt 1 onderhoudspad, bestaande uit halfverharding, aangelegd aan de westzijde van het park. De locatie wordt ontsloten via de Hartogsweg. In de meest noordelijke hoek wordt een kraanopstelplaats gerealiseerd (zie rode vlak). Deze opstelplaats wordt gerealiseerd voor eventuele (incidentele) werkzaamheden door Tennet aan de hoogspanningskabel.

Op locatie 2 worden 2 omvormers aan de oostzijde geplaatst. Tevens komt er een transformator en onderdelen ruimte bij de entree van het park, evenals drie parkeerplaatsen t.b.v. beheer en onderhoud. Er wordt 1 onderhoudspad, bestaande uit halfverharding, aangelegd aan de oostzijde van het park. Locatie 2 wordt ontsloten via de kadastrale percelen IJSSELMUIDEN I 1860 EN 1861 (in eigendom van de gemeente Kampen) op de Dijkersteeg (welke uitkomt op de Hagedoornweg).

Figuur 10 Omvormer in container

Figuur 11 Transformator

Vanaf het transformatorstations wordt opgewekte stroom middels een ondergrondse kabel aangesloten op de netaansluiting ten westen van het gebied (gelegen aan de Hagedoornweg).

Het zonnepark dient, verzekeringstechnisch, te worden omsloten met een hekwerk. Door te kiezen voor een grofmazig hekwerk ontstaat een transparant beeld (zie onderstaande figuren). Hierdoor blijft het open beeld behouden en is het hekwerk vrijwel niet zichtbaar vanaf grotere afstand.

Figuur 12 Links voorbeelden te plaatsen hekwerk en rechts transparantie hekwerk

2.3.5 Bouw

De bouw van het project zal waar mogelijk gedaan worden met lokale partijen. De start van de bouw is afhankelijk van de vergunningen. Het leggen van de panelen en plaatsen van de omvormers zal enkele maanden in beslag nemen. Om het park aan te sluiten op het net zal Enexis de nodige aanpassingen moeten doen. Deze werkzaamheden kunnen 0,5 á 1 jaar in beslag nemen.

2.3.6 Operationeel

Zodra het zonnepark gerealiseerd is zal het beheerd gaan worden. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het onderhoud van de systemen, maar ook het monitoren van het zonnepark en diverse administratieve werkzaamheden. De gronden onder de panelen worden onderhouden door schapen te laten grazen tussen de panelen.

2.3.7 Looptijd

De looptijd van het zonnepark betreft 25 jaar. Aan het einde van de looptijd wordt de grond weer opgeleverd zoals hij in gebruik wordt verkregen, als zijnde agrarische grond.

2.3.8 Verkeer en parkeren

Met het voorliggende plan worden agrarisch gebruikte gronden in gebruik genomen als zonnepark. Dit heeft geen grote gevolgen voor het verkeer en parkeren. Het zonnepark moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden via de ontsluiting, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. Het zonnepark is niet openbaar toegankelijk.

Het Zonnepark IJsselmuiden kan op een veilige manier (zonder overlast voor omwonenden) worden ontsloten. Er wordt aangesloten op de Hartogsweg en Verkavelingsweg. Het betreft een kleinschalige rechtstreekse, overzichtelijke, ontsluiting op het wegenstelsel, die past bij de schaal

van de ontwikkeling. Bij de ingang van het plangebied is ruimte aanwezig voor het parkeren van voertuigen (ten behoeve van het beheer).

2.3.9 Financiering

De ontwikkeling van zonneparken doet PowerField voor eigen rekening en risico. PowerField werkt samen met nationale en internationale investeerders om de financiering van haar projecten rond te krijgen. Deze zullen, samen met PowerField, zorg dragen voor het benodigde eigen vermogen. Daarnaast zal er vreemd vermogen aangewend worden bij banken. Hierbij kan het gaan om de Triodis Bank en de ASN bank, maar ook een grootbank als ING of Rabobank. Deze banken stellen zich de laatste tijd steeds meer ten doel om in duurzaamheid en duurzame energie te investeren. De gunstige rentetarieven die momenteel gelden vergroten de haalbaarheid van grondgebonden zonneparken. Tot slot wordt SDE+ subsidie aangevraagd dat voor dit type projecten is bedoeld.

2.3.10 Lokale participatie

Ten behoeve van het draagvlak en betrokkenheid biedt PowerField aan de omwonenden de mogelijkheid om te investeren in het zonnepark. Dit tegen een gunstig rentetarief. Hierbij geldt wel dat investeerders 15 jaar niet bij hun geld kunnen. Daarom biedt PowerField lokale partijen wel de mogelijkheid tot participatie, maar is dit niet noodzakelijk voor de exploitatie.

Het park kan eventueel ook worden ingezet voor de 'postcoderoosregeling'. Met deze regeling kunnen mensen een energiebelastingkorting voor lokaal en duurzaam opgewekte elektriciteit krijgen. Deelnemers aan een postcoderoos worden lid van een coöperatie (of vereniging van eigenaren) die de zonnepanelen beheert. Via een contract met de belastingdienst wordt gedurende 15 jaar de korting door energieleverancier in mindering gebracht op de lopende rekening voor stroomlevering. De terugverdientijd van de investering is over het algemeen gelijk aan de investering in zonnepanelen op eigen dak.

Het opsplitsen van een projectlocatie in twee separate gedeelten waarbij een deel middels de postcoderoos en een deel middels SDE zal worden gerealiseerd, is financieel niet haalbaar. Om die reden wordt het zonnepark in principe via de SDE gerealiseerd.

3

BELEIDSKADERS

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid dat betrekking heeft op het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Het wordt benaderd vanuit het Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt getoetst aan dit beschreven beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vastgesteld. De Structuurvisie bevat de visie van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland tot 2028 meteen doorkijk naar 2040. In de structuurvisie wordt ingestoken op een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. Het Rijk hanteert hierbij een filosofie die uitgaat van vertrouwen, heldere verantwoordelijkheden, eenvoudige regels en een selectieve rijksbetrokkenheid. De Rijksoverheid brengt de ruimtelijke ordening zo dicht mogelijk bij diegene die het aangaat, laat meer over aan gemeenten en provincies. Hiernaast komt de gebruiker centraal te staan. Hierom kiest het Rijk voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

Verstedelijkings- en landschapsbeleid laat het Rijk over aan de provincies en gemeenten. Gemeenten krijgen ruimte voor kleinschalige natuurlijk groei geënt op het bouwen van huizen die aansluiten bij de woonwensen van mensen. Om een zorgvuldig gebruik van de schaarse ruimte te bevorderen, wordt een ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Dat betekent: eerst kijken of er vraag is naar een bepaalde nieuwe ontwikkeling, vervolgens kijken of het bestaande stedelijk gebied of bestaande bebouwing kan worden hergebruikt en, mocht nieuwbouw echt nodig zijn, altijd zorgen voor een optimale (multimodale) bereikbaarheid.

Relevant voor het voorliggende plan is dat de vraag naar elektriciteit zal blijven groeien. Vanwege de ambities voor beperking van de CO₂-uitstoot is een transitie naar duurzame, hernieuwbare energievoorziening nodig. Voor het opwekken van energie zal voldoende ruimte gereserveerd moeten worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen (zoals zon) in de totale energievoorziening moet omhoog en deze hebben relatief veel ruimte nodig. In de SVIR wordt de ambitie uitgesproken dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie gevorderd is. Het onderhavige plan volgt daarmee de lijn van de SVIR en maakt daarnaast geen inbreuk op de overige nationale belangen.

3.2.2 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro wordt een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.

Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie;
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van het de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op het voorliggende plan. Wel is de term 'Ecologische Hoofdstructuur gewijzigd in 'Natuurnetwerk Nederland' ('NNN'). Het voorgenoemde plan past binnen het Barro en het Bro. Wel is de ladder voor duurzame verstedelijking van toepassing.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) opgenomen, door middel van de artikelen 1.1.1. en 3.1.6. Er is niet expliciet opgenomen dat de ontwikkeling van een zonnepark een stedelijke ontwikkeling (zie de onderstaande begripsomschrijving uit artikel 1.1.1.) betreft. Gezien het doel, karakter en grootte van het zonnepark is hier als uitgangspunt genomen dat de voorliggende ontwikkeling een stedelijke ontwikkeling betreft die wordt gerealiseerd binnen bestaand stedelijk gebied.

Artikel 1.1.1. definieert relevante begrippen. Daaraan is in het eerste lid een omschrijving toegevoegd van:

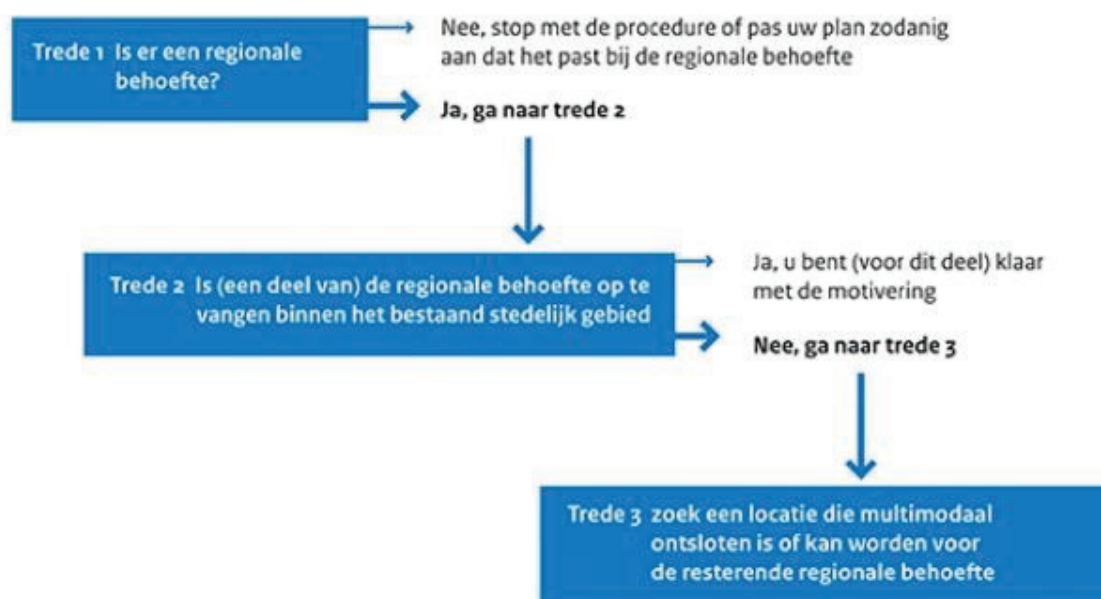
- bestaand stedelijk gebied: bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur;
Het plangebied van het zonnepark is gelegen binnen bestaand tuinbouwgebied. Daarmee kan het plangebied worden gezien als bestaand stedelijk gebied.

- stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.

Hoewel een zonnepark niet expliciet wordt genoemd, kan geconcludeerd worden dat een zonnepark een stedelijke ontwikkeling betreft. Een zonnepark met deze voorliggende omvang heeft namelijk de kenmerken van een stedelijke ontwikkeling.

Artikel 3.1.6 is uitgebreid met lid 2 die de werking van de ladder uitlegt. De tekst van de lid 2 luidt:

- lid 2: de toelichting bij een bestemmingsplan (of ruimtelijke onderbouwing) dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, voldoet aan de volgende voorwaarden:
 - a. er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte;
 - b. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, en;
 - c. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel b, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.

Figuur 13 Weergave Ladder voor duurzame verstedelijking

Trede 1: Beschrijving actuele regionale behoefte (Lid 2, a):

Het zonnepark is in totaal bruto 12,8 hectare groot. Niet op al deze grond worden zonnepanelen geplaatst; zo zijn er ook tussenruimte en ruimte voor landschappelijke inpassing en onderhoudspaden. In het zonnepark worden circa 46.648 panelen van 320 Wp geplaatst. Een dergelijk zonnepark op deze locatie kan op jaarbasis circa 14.927.000 Wp, ofwel 14.927 kWp.

Wanneer uitgegaan wordt van 950 vollasturen per jaar, betekent dit ongeveer 14.180.992 kWh per jaar. Dit staat gelijk aan het verbruik van 4.297 gemiddelde Nederlandse huishoudens (rekening houdend met een verbruik van 3.300 kWh).

Ter illustratie; IJsselmuiden kent ongeveer 11.780 inwoners ofwel 5.354 huishoudens. Hiermee voorziet dit park in een energiebehoefte die overeenkomt met ruim 80% van de huishoudens van IJsselmuiden.

De ontwikkeling van het zonnepark draagt dan ook bij aan de realisatie van de overheidsdoelen (zie o.a. paragraaf 2.4.1 van deze ruimtelijke onderbouwing). Door de ligging van het zonnepark in het tuinbouwgebied de Koekoekspolder, draagt het zichtbaar bij aan een duurzame uitstraling van de tuinbouwsector en gemeente Kampen.

Bovendien blijkt de ontwikkeling van zonnepanelen op daken zeer moeizaam tot stand te komen. Dit komt onder andere doordat niet iedereen de mogelijkheid heeft om op het eigen dak zelf in eigen duurzame elektriciteitsopwekking te voorzien. Er zijn diverse redenen waarom daken niet geschikt zijn en ook nog vele ogenschijnlijk geschikte daken toch niet geschikt blijken te zijn. Dit zijn bijvoorbeeld esthetische bezwaren, de aanwezigheid van rieten daken, constructie-technische bezwaren, te klein dakoppervlak, hinderlijke schaduw, en netwerkaansluitingbeperkingen.

Trede 2: Mogelijkheden herstructurering, transformatie of anderszins (Lid 2. b)

Zonnepanelen kunnen op daken gelegd worden, maar niet elk dak is geschikt hiervoor. Om voldoende zonne-energie op te kunnen wekken om te kunnen voldoen aan de ambities die zijn verwoord in overheidsbeleid, zijn daartoe ook zonneparken noodzakelijk. De ontwikkeling van zonneparken kan een ruimtelijke impact hebben. Om ook aan te sluiten bij het provinciale afwegingskader is het in eerste instantie gewenst zonneparken te realiseren in of aansluitend aan bestaand stedelijk gebied, wat hier het geval is.

De vraag bij de tweede trede van de ladder van duurzame verstedelijking, namelijk of de behoefte is op te vangen in binnen het bestaand stedelijk gebied, kan dan ook met 'ja' worden beantwoord. Hiermee is de ladder voor duurzame verstedelijking goed doorlopen.

3.2.3 Europese Kaderrichtlijn Water (2000)

Duurzaam schoon oppervlaktewater en bescherming van het drinkwater voor de toekomst is belangrijk in Europa. De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is op 22 december 2000 in werking getreden en vraagt aan alle lidstaten om resultaten te boeken met het schoonhouden en schoonmaken van het water in stad en land (chemisch kwaliteitsdoel) en het beschermen en ontwikkelen van natuur (ecologisch kwaliteitsdoel). De afspraken moeten er voor zorgen dat iedere lidstaat ervoor zorgt dat de kwaliteit van het oppervlaktewater en het grondwater in 2015 op orde is. Uitgangspunt is een indeling in stroomgebieden. De gemeente Kampen valt onder het deelstroomgebied Rijn-Oost. In 2009 is het stroomgebiedbeheerplan vastgesteld, waarin de doelen, maatregelen en kosten zijn beschreven om aan het gewenste kwaliteitsniveau voor water te voldoen.

In hoofdstuk 4, de waardentoets, wordt nader ingegaan op eventuele gevolgen van het plan in het kader van de KRW.

3.2.4 Het Nationaal Waterplan (2009)

Het Nationaal Waterplan is de rijksnota voor het nationale waterbeleid en wordt op basis van de Waterwet eens per 6 jaar opgesteld. Het plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid de rijksoverheid in de planperiode voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiervoor worden genomen. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

Bij de voorgenomen ontwikkeling worden zonnepanelen op stellages geplaatst. De ondergrond wordt daarbij niet verhard en hemelwater wordt niet afgevoerd maar geborgen in de ondergrond. De ontwikkeling is daarmee niet in strijd met het Nationaal Waterplan.

3.2.5 Beleidslijn grote rivieren

De Beleidslijn grote rivieren dient twee doelen: primair waarborging van voldoende veiligheid en als tweede doel verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Daarbij hoort een concreet maatregelenpakket voor de korte termijn en een doorkijk voor de lange termijn.

Voor de korte termijn was, als hoogwatermaatregel bij Kampen, een zomerbedverlaging van de IJssel opgenomen. Voor de lange termijn opgave was alleen een zomerbedverlaging niet toereikend. De PKB voorzag daarom in een planologische reservering van een ruim gebied ten zuiden en westen van Kampen voor een nader te begrenzen bypass en ten noorden en oosten van Kampen een planologische reservering voor het verleggen van het Noorddiep.

Het plangebied bevindt zich binnen een bestaand glastuinbouwgebied. Deze ruimte zal niet worden ingezet als ruimte ten behoeve van waterberging of ruimtelijke kwaliteit. De beleidslijn grote rivieren is daarmee niet van toepassing.

3.2.6 Natura 2000-gebieden (2003)

Nederland kent 162 Natura 2000-gebieden. Dit Natura 2000 netwerk bestaat uit gebieden die zijn aangewezen onder de Vogelrichtlijn en aangemeld onder de Habitatrichtlijn. Beide Europese richtlijnen zijn belangrijke instrumenten om de Europese biodiversiteit te waarborgen. Alle Vogel- of Habitatrichtlijngebieden zijn geselecteerd op grond van het voorkomen van soorten en habitattypen die vanuit Europees oogpunt bescherming nodig hebben.

Als een activiteit mogelijk van invloed is of kan zijn op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied of Beschermd Natuurmonument, dan is een vergunning noodzakelijk. Dit kan ook nodig zijn voor projecten die buiten het beschermd gebied liggen, maar wel mogelijk van invloed zijn op de instandhoudingsdoelstellingen binnen het gebied, de externe werking. Op dit aspect wordt nader ingegaan in paragraaf 4.2.

3.2.7 Energieakkoord voor duurzame groei

In het Energieakkoord voor duurzame groei is de basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het akkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken voor de korte en middellange termijn. Eén van de te realiseren doelen is een toename van hernieuwbare energieopwekking naar 14% in 2020. De ontwikkeling van dit plan

levert een bijdrage in de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 14% duurzaam opgewekte energie in 2020.

3.2.8 Rijk investeert in duurzame energie

De afgelopen jaren heeft de overheid diverse doelstellingen geformuleerd betreffende het opwekken van duurzame energie. Om deze doelstellingen te behalen worden initiatieven voor het opwekken van duurzame energie gesubsidieerd. Voor de realisatie van zonneparken kan SDE+ subsidie worden aangevraagd. Het Rijk heeft in 2017 het budget van SDE+ verhoogd naar 12 miljard euro (in 2016 was dit 8 miljard en in 2015 was dit 3,5 miljard). Het voorliggende zonnepark valt het onder type projecten dat het rijk wil stimuleren om duurzame energie op te wekken.

3.2.9 Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de beleidskaders benoemd in de SVIR, Barro, de Bro. Vanuit deze beleidsdocumenten en regelgeving zijn geen randvoorwaarden of uitgangspunten die rechtstreeks doorwerken op het voorgenomen plan. Daarnaast draagt het plan bij aan het behalen van de vastgelegde doelstellingen in het Energieakkoord voor duurzame groei.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Doelstellingen provincie met betrekking tot duurzame energie

De provincie Overijssel heeft in de revisie van de Omgevingsvisie (2017) geformuleerd dat in 2023 20% van de energiebehoefte uit hernieuwbare bronnen moet bestaan. De ambitie voor 2030 ligt op 30%. De provincie stimuleert hiertoe initiatieven voor de opwekking van hernieuwbare energie. Om het opwekken en gebruik van zonne-energie te stimuleren stelt de provincie (via het Programma Nieuwe Energie Overijssel en het Energiefonds Overijssel) ook subsidies en fondsen beschikbaar. Het opwekken van hernieuwbare elektriciteit gebeurt voornamelijk uit zonne- en windenergie. In het provinciale beleid is geen vaste energiemix (hoeveelheid zonne- en windenergie) bepaald waarmee in 2023 20% hernieuwbare energie wordt opgewekt. Met betrekking tot zonne-energie ziet de provincie met name mogelijkheden voor bestaand bebouwd gebied (op daken, bedrijventerreinen, braakliggende gronden, dan wel in de groene omgeving op bestaande bouwvlakken). Voorliggende locatie betreft een braakliggend tuinbouwgebied en sluit om die reden goed aan bij de provinciale gedachtegang.

3.3.2 Omgevingsvisie en –verordening (2017)

Op 12 april 2017 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Overijssel 2017 'Beken kleur' en de Omgevingsverordening Overijssel 2017 vastgesteld. Dit betreft een revisie van de Omgevingsvisie en –verordening. In de revisie wordt nadrukkelijk de kwaliteitsambitie voor een duurzame energiehuishouding uitgesproken.

De provincie geeft aan dat installaties voor de opwekking van zonne-energie onmisbaar zijn voor de provinciale doelstelling voor de toepassing van hernieuwbare energie. Uit een oogpunt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik wil de provincie zonnepanelen en andere vormen van opwekking van zonne-energie zoveel mogelijk combineren met andere functies, bij voorkeur bebouwing. Daarom dienen zonnepanelen in principe geplaatst te worden in bestaand bebouwd gebied, op daken of bijvoorbeeld op braakliggende gronden en op bedrijventerreinen. Tevens kunnen zonnepanelen geplaatst worden op bestaande bouwvlakken in de groene omgeving.

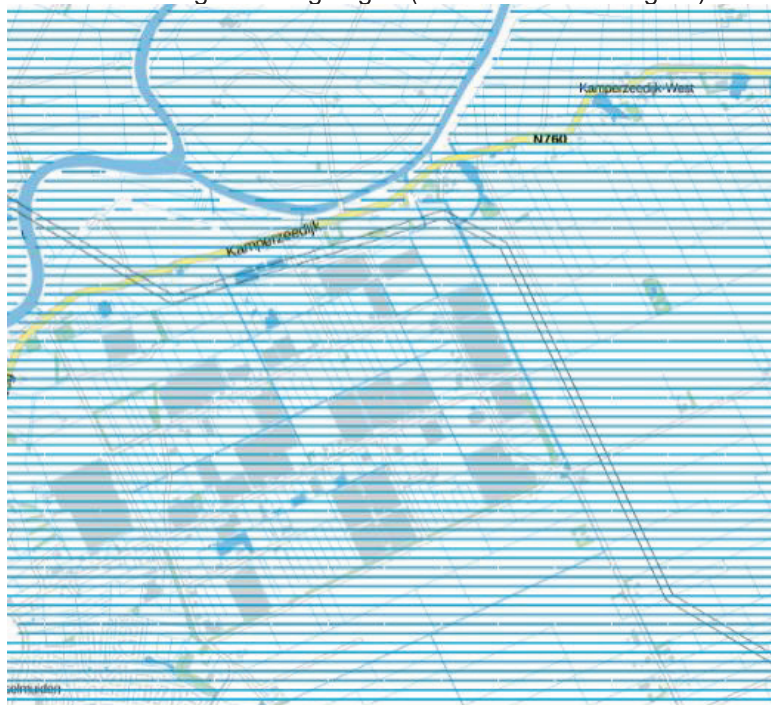
Nu is al te voorzien dat daarmee op korte termijn – gelet op technische en fiscale beperkingen – slechts in een deel van de opgave voor zonne-energie kan worden voorzien. Daarom biedt de provincie de mogelijkheid om in de groene omgeving tijdelijke zelfstandige opstellingen van zonnepanelen te realiseren. Het gaat daarbij om opstellingen van zonnepanelen voor een periode van 25 jaar op een wijze die omkeerbaar is en waarbij de oorspronkelijke bestemming gehandhaafd blijft. Dit is vastgelegd in artikel 2.1.8.2 van de Omgevingsverordening.

In het voorliggende plan wordt een zonnepark gerealiseerd op braakliggende gronden binnen een bestaand en ook als dusdanig bestemd glastuinbouwgebied. Hiermee wordt invulling gegeven aan de ambitie voor een duurzame energiehuishouding, middels het opwekken van duurzame energie door zonnepanelen. Hierbij vindt herstructurering van bestaande bestemde gronden plaats. Hiermee wordt dan ook invulling gegeven aan de kwaliteitsambitie: ‘Beter benutten van ruimte, bestaande bebouwing en infrastructuur’. Het park wordt niet aangelegd in de groene omgeving en dus zijn extra investeringen in de ruimtelijke kwaliteit niet nodig aangezien geen ‘maagdelijk’ gebied wordt benut. PowerField biedt geïnteresseerden de mogelijkheid tegen een gunstig rendement te participeren in het park.

3.3.3 Overstromingsrisicoparagraaf

Bij nieuwe ontwikkelingen is het gewenst dat tijdig wordt nagedacht over voorzieningen dan wel maatregelen die kunnen worden getroffen, waarbij eventuele risico's en nadelige effecten van een overstroming kunnen worden beperkt. Het betreft ook een stuk bewustwording dat bouwen in risicovolle gebieden bepaalde risico's met zich meebrengt en dat hier adequaat mee omgesprongen dient te worden.

Uit de verordeningskaart Watergebiedsreserveringen blijkt dat het plangebied in een overstroombaar gebied is gelegen (zie onderstaande figuur).

Figuur 14 Overstroombaar gebied

In de omgevingsverordening heeft de provincie opgenomen dat ruimtelijke plannen die betrekking hebben op het overstroombaar gebied, voorzien dienen te zijn van een overstromingsrisicoparagraaf. Deze paragraaf biedt inzicht in:

- De risico's bij overstroming;
- De maatregelen en de voorzieningen die worden getroffen om deze risico's te voorkomen dan wel te beperken.

Risico-inventarisatie

De ernst van een overstroming wordt bepaald door:

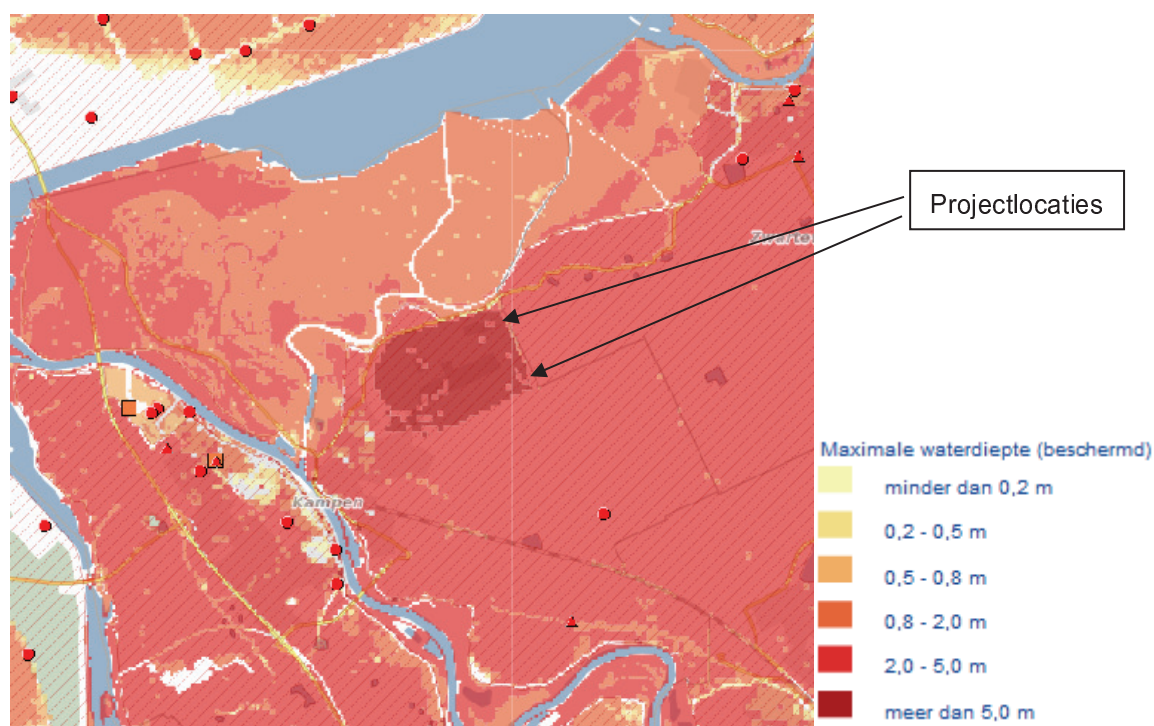
- De maximale waterdiepte tijdens een overstroming (is af te leiden uit de risicokaart);
- De kans op een overstroming;
- De beschikbare tijd voor evacuatie / noodmaatregelen (hoe lang duurt het tot het water er is?)

Het plangebied is gelegen binnen dijkkring 10. Deze dijkkring wordt aan de westkant begrensd door de IJssel, Oostkant door het Zwarte Water en noordzijde door het Zwarte meer.

De maximale waterdiepte en kans op een overstroming

Voor de keringen van dijkkring 10 geldt een vastgestelde veiligheidsnorm van 1/ 2.000 per jaar. Dat betekent dat de keringen bestand moeten zijn op zowel maatgevend hoogwater door opstuwung door storm op het IJsselmeer dat 1/ 2.000 per jaar kan optreden, als maatgevend hoogwater op de IJssel dat 1/ 2.000 per jaar kan optreden.

Op de risicokaart komt het volgende kaartbeeld naar voren bij overstromingen van een kleine kans (1/1000 tot 1/10.000 jaar). Dit zijn de overstromingen vanuit het primaire systeem (bijvoorbeeld de IJssel) waar de dijken een strenge norm hebben. Voor de betreffende locatie wordt een waterdiepte van 2,0 – 5,0 m en meer dan 5,0 m gevonden.

Figuur 15 Risicokaart

Evacuatie / noodmaatregelen

Het plan betreft geen ontwikkeling van verblijfsfuncties. Wel ligt het plangebied aan een hoofdontsluitingsweg (Verkavelingsweg) van het tuinbouwgebied. Mochten er onverhoopt toch mensen aanwezig zijn in het zonnepark, dan kan de locatie via deze weg snel worden geëvacueerd.

Maatregelen

Het plangebied is gelegen in de Koekoekspolder. Dit betreft een laag gelegen gebied in de omgeving. De ontwikkeling betreft echter de realisatie van een zonnepark, welke geen verblijfsfunctie kent. Wel betreft een zonnepark een inrichting dat energie in de vorm van elektriciteit opwekt en op het elektriciteitsnet levert. Om de veiligheid te waarborgen wordt het park geaard en worden elektriciteitskabels ondergronds (diepte 60-70 cm) aangelegd. Bij een eventuele overstroming kan de energieopwekking in het park op afstand worden gestaakt.

3.3.4 Conclusie provinciaal beleid

Het voorliggende ruimtelijke plan past binnen het provinciaal beleid. Het plan geeft invulling aan de verduurzamingsopgave en wordt gerealiseerd binnen bestaand stedelijk gebied. Het (tijdelijk) benutten van braakliggende tuinbouwgronden voor de opwekking van duurzame energie past goed binnen het provinciaal beleid. Gekozen is voor een tijdelijke opstelling van 25 jaar waarbij de tuinbouwbestemming behouden blijft. Hierdoor blijven deze gronden beschikbaar voor toekomstige uitbreidingsbehoeften van de tuinbouwsector.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Structuurvisie Kampen 2030 (2009)

Op 28 mei 2009 is de Structuurvisie 2030 Kampen vastgesteld door de gemeenteraad. Dit strategische document bevat de uitgangspunten voor het ruimtelijk beleid. In de visie wordt aangegeven hoe de gemeente verwacht het ruimtelijk beleid te gaan uitvoeren in de komende jaren. De structuurvisie is een richtinggevend document om voor de langere termijn de ruimtelijke samenhang tot stand te brengen en bezit daarom een zekere mate van globaliteit en abstractie. Het vormt de basis voor het toekomstig beleid; ter uitwerking van de structuurvisie zullen masterplannen, uitwerkingsplannen en bestemmingsplannen worden opgesteld.

In de Structuurvisie is het tuinbouwgebied de Koekoekspolder aangewezen als overloopterrein voor glastuinbouw uit de Randstad. In 2011 moest het 265 hectare grote gebied geheel zijn ontwikkeld met kassen. De economische ontwikkeling in de gemeente spitst zich toe op watergebonden bedrijvigheid en glastuinbouw. Anno 2017 is het tuinbouwgebied, vanwege de crisis, niet volgebouwd. Een tijdelijke alternatieve functie zoals de ontwikkeling van een zonnepark past daarbij goed op deze locatie. Er blijft voldoende ruimte over de vestiging en uitbreiding kassencomplexen. Daarnaast betreft het zonnepark een tijdelijke functie, waardoor het park na de looptijd nog steeds kan worden benut voor de ontwikkeling van glastuinbouw.

3.4.2 Groenstructuurvisie 'Groen is goud' (2012)

Het groen in de bebouwde omgeving bepaalt mede de kwaliteit van het woon- en leefmilieu voor alles en iedereen die er gebruik van maakt. De gemeente Kampen voert een groenbeleid om hier gericht op te kunnen sturen. In de Groenstructuurvisie 'Groen is goud' zijn de ambities en doelen op het gebied van groen vastgelegd. Met het vaststellen van de visie op 4 oktober 2012 is het Groenbeleidsplan 2004 komen te vervallen.

De Groenstructuurvisie heeft betrekking op het totale areaal openbaar groen van de bebouwde kommen van Kampen, IJsselmuiden en de kleine kernen. Daarnaast geeft de visie aan welke particuliere groengebieden van betekenis zijn voor de groenstructuur.

In en rondom het plangebied is geen openbaar groen gelegen dat effecten heeft van de realisatie van het zonnepark. Het voorgenomen plan is niet in strijd met de groenstructuurvisie.

3.4.3 Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan (2010)

Het Gemeentelijk Verkeer en VervoersPlan is 3 juni 2010 vastgesteld door de gemeenteraad. Het plan bestaat uit drie deelplannen: het categoriseringplan voor gemotoriseerd verkeer, het fietsbeleidsplan en het openbaar vervoerplan. Naast de deelplannen is er een uitvoeringsplan. Het GVVP geeft een doorkijk tot 2030 en wil met het plan nieuwe ontwikkelingen op het gebied van infrastructuur samen met bestaande beleidskaders integreren tot één integraal kader.

De voorgenomen ontwikkeling genereert vrijwel geen verkeersbewegingen en heeft geen gevolgen waarvoor de bestaande structuur dient te worden aangepast. Het plan past daarmee binnen het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan.

3.4.4 Extern veiligheidsbeleid (2013)

De gemeente Kampen wil haar burgers een veilige leefomgeving bieden. Om die verantwoordelijkheid in te vullen, heeft de gemeente Kampen samen met Haskoning Nederland

B.V. Milieu het externe veiligheidsbeleid geformuleerd. Doel van het externe veiligheidsbeleid is om duidelijk te maken welke externe veiligheidsrisico's in de gemeente Kampen aanwezig zijn en hoe met deze en toekomstige risico's dient te worden omgegaan.

In het geval van nieuwe situaties worden in woongebieden geen risicobronnen geïntroduceerd. Kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten mogen niet binnen de 10-6 contour van een risicobron liggen. Daarnaast is een toename van het groepsrisico door risicobronnen niet toegestaan. Een toename van het groepsrisico door een structurele toename van het aantal personen in het invloedsgebied is wel toegestaan, mits:

- er invulling wordt gegeven aan de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico, zoals opgenomen in het Besluit externe veiligheid inrichtingen;
- de risicobron actief wordt benaderd teneinde de risico's zo mogelijk te minimaliseren;
- de oriënterende waarde voor het groepsrisico in nieuwe situaties als richtwaarde wordt beschouwd.

Op dit aspect wordt nader ingegaan in paragraaf 5.5.

3.4.5 Aanvalsplan Koekoekspolder (2017)

De Koekoekspolder is een modern tuinbouwgebied met een goede infrastructuur en ontsluiting, klimatologische omstandigheden en arbeidspotentieel. Toch is er nog circa 100 hectare uitbreidingsruimte beschikbaar. De gemeente Kampen heeft daarvan ongeveer 70 hectare in portefeuille. Vanwege de crisis is prijsvorming veranderd, krijgen bedrijven minder financiële ruimte en worden investeringen zwaarder getoetst. Dat heeft als gevolgen dat de beschikbare uitbreidingsruimte minder snel benut wordt dan verwacht.

Om die reden is het aanvalsplan Koekoekspolder opgesteld. In dit aanvalsplan is onderzocht of er tevens gekeken moet worden naar alternatief gebruik of alternatieve bestemmingen. Een Unique Selling Point is de mogelijkheid om duurzame energie te realiseren. Zo is er op dit moment al een aardwarmtebron, waar vijf bedrijven de energie van betrekken. Daarnaast is gebleken dat de ondergrondse infrastructuur in de polder zeer geschikt is voor de realisering van zonnepanelen.

De gronden behorend bij het plangebied betreffen twee minder courante kavels voor glastuinbouw. De verwachting is dat met name deze twee kavels niet op korte termijn zullen worden verkocht. De gemeente gaat hierbij een verplichting aan voor een pacht van minimaal 15 jaar. Door de realisatie van het zonnepark, in combinatie met de reeds aanwezige aardwarmte, wordt het USP verder versterkt. Hiermee loopt de Koekoekspolder voorop in Nederland en heeft de uitstraling van het gebied veel impact op het gebied van acquisitie. De realisatie van het zonnepark vormt dan ook maatregel 7.7 uit het aanvalsplan.

3.4.6 Welstandsnota (2017)

In de Woningwet is vastgelegd voor welke bouwwerkzaamheden een bouwvergunning nodig is. Bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) is bepaald welke bouwwerken vergunningsvrij zijn en voor welke bouwwerken een bouwvergunning aangevraagd moet worden. Alle vergunningplichtige bouwwerken dienen te worden getoetst aan welstandseisen.

De gemeente heeft een nieuwe Welstandsnota vervaardigd (17 maart 2017), welke voortborduurde op de oude Welstandsnota van 2004. Deze Welstandsnota gaat over de kwaliteit van de

bebouwing in de gemeente Kampen. Oude en nieuwe gebouwen in al hun verscheidenheid vormen met elkaar het aanzien en daarmee de welstand van de gemeente. De gemeente Kampen wil dan ook zorgvuldig omgaan met de bebouwing in de gemeente. Daarnaast wil zij ook haar burgers inspireren en stimuleren zorgvuldig om te gaan met verbouwingen aan hun gebouwde eigendommen. Deze Welstandsnota is daartoe geschreven.

De Welstandsnota is bedoeld om te inspireren en waar mogelijk een nieuwe kijk te bieden op de dagelijkse leefomgeving. Door de Welstandsnota wordt de burger en de aanvrager van een bouwaanvraag inzicht geboden en verheldering gegeven over de beoordeling van (zijn of haar) bouwplannen.

Het zonnepark is gelegen in de polder De Koekoek. Hier geldt niveau drie, waarbij kwaliteiten worden gerespecteerd en een lichte toetsing geldt; in principe door een gemandateerd lid van de commissie. Er zijn geen specifieke criteria opgenomen voor zonneparken, de panelen en stellages. Om die reden is het plan voorgelegd aan de Welstand. Deze heeft een positief advies gegeven op de plannen.

3.5 Conclusie beleid

Uit de voorgaande beleidstoets is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationale, provinciale en gemeentelijk beleid.

4

WAARDENTOETS

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van het initiatief op de verschillende waarden beschreven. Hieronder vallen flora & fauna, archeologie en water. Er wordt beschreven wat er is onderzocht en welke resultaten hieruit zijn gekomen. Vervolgens wordt hier een conclusie uit getrokken met betrekking tot de ontwikkeling.

4.2 Natuurwaarden

Bij elk ruimtelijk plan dient, met het oog op de natuurbescherming, rekening te worden gehouden met de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in gebiedsbescherming en soortenbescherming. Per 1 januari 2017 zijn de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en Faunawet vervangen door nieuwe Wet Natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Ten aanzien van gebiedsbescherming zijn in het kader van de Europese richtlijnen in Nederland speciale beschermingszones aangewezen die een hoge wettelijke bescherming kennen. Hiervoor zijn Natura 2000 en gebieden onderdeel uitmakend van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) aangewezen. Hiernaast zijn binnen de gemeente Kampen een aantal gebieden aangewezen als Weidevogelgebied en/of Ganzenfoerageergebied.

Soortenbescherming

De werkingssfeer van de Flora- en Faunawet is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft soorten overal in Nederland bescherming. Op grond van de Flora- en Faunawet gelden algemene verboden tot het verwijderen van groeiplaatsen van beschermde plantensoorten en het beschadigen of verstoren van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten.

In artikel 75 van de Flora en faunawet worden de ontheffingsmogelijkheden weergegeven. In principe zijn alle zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen en vissen die in Nederland voorkomen, beschermd. De aanvraag van een ontheffing en de toetsing aan de Flora- en Faunawet gebeurt niet in het kader van het bestemmingsplan, maar in de vergunningenfase van een initiatief.

Om te beoordelen of dit bestemmingsplan ook uitvoerbaar is, wordt hierop vooruitlopend, een verwachting uitgesproken over de eventuele gevolgen voor de beschermde planten- en diersoorten in het plangebied.

In de wet is een differentiatie aangebracht in niveau van bescherming. Op 23 februari 2005 is de zgn. "AMvB art. 75" van de Flora- en faunawet in werking getreden, waarin dit verschil is verwoord:

- alle soorten, opgenomen in Habitat richtlijn bijlage IV, de Vogelrichtlijn en beschermde soorten van de Rode Lijst zijn beschermd onder het zwaarste regime (soorten van tabel 3);
- soorten met vrijstelling bij een vastgestelde gedragscode (soorten van tabel 2);
- soorten waarvoor een algemene vrijstelling geldt.

Quickscan Flora en Fauna

In februari 2016 is voor de tijdelijke vergunning reeds een toetsing Flora- en fauna (inmiddels Wet Natuurbescherming) uitgevoerd. Het opgestelde rapport is in bijlage 2 bijgevoegd. Hieronder volgende conclusies van het onderzoek:

Beschermde gebieden

De plannen hebben geen schade aan Natura 2000- en NNN-gebieden tot gevolg. Ook worden geen bijzondere natuurwaarden buiten het NNN aangetast door de plannen. Een vervolgtraject in het kader van de Natuurbeschermingswet en beleid ten aanzien van het NNN is dan ook niet noodzakelijk.

Stikstofdepositie

Het plangebied is niet in de nabijheid van een Natura 2000-gebied gelegen. Daarbij maakt de huidige bestemming de realisatie van een tuinbouwbedrijf mogelijk. In onderhavig plan wordt een zonnepark gerealiseerd. Enkel tijdens de aanleg zullen er transportbewegingen en bouwwerkzaamheden zijn. Deze zijn echter niet groter dan voor de realisatie van een tuinbouwbedrijf. In de exploitatiefase van het zonnepark is de verstoring van de omgeving kleiner dan bij een tuinbouwbedrijf en zelfs kleiner dan de verstoring als gevolg van de bestaande agrarische werkzaamheden (een zonnepark betreft een zeer extensief betreden functie). Overige voordelen van het zonnepark zijn het niet meer toepassen van bestrijdingsmiddelen en voorkomen van verdroging van de omgeving doordat water kan infiltreren in de bodem.

Beschermde soorten

Er zijn geen beschermde plantensoorten of plantensoorten van de Rode Lijst aangetroffen of te verwachten in het plangebied;

- In het plangebied worden vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen uitgesloten. Van schade aan (onmisbare) vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen is ook geen sprake;
- Vaste verblijfplaatsen van zwaar beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen en zijn ook niet te verwachten binnen de invloedssfeer van de plannen. Wel zijn vaste verblijfplaatsen van enkele algemeen voorkomende, laag beschermde, zoogdiersoorten (Ff-wet tabel 1) aangetroffen en te verwachten;
- Broedvogels met jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig en worden niet verwacht in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de plannen. Wel komen mogelijk broedvogels zoals Kievit, Wulp, Graspieper en Wilde eend tot broeden;
- Rugstreeppad (Ff-wet tabel 3) is in de omgeving van het plangebied waargenomen. Het plangebied, concreet perceel S, is suboptimaal geschikt als voortplantingsgebied van deze soort. Verder is voortplanting en overwintering te verwachten van enkele algemene en laag beschermde amfibieën;

- In het plangebied zijn geen overige beschermde soorten of soortgroepen aangetoond of te verwachten.

Eindconclusie en aanbevelingen

- Op dit moment is niet met zekerheid bekend of de strikt beschermde Rugstreepad in het gebied aanwezig is. In ieder geval mogen er als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden geen negatieve effecten optreden op het voortbestaan van de soort. Om eventuele negatieve effecten uit te sluiten, dient een aantal mitigerende maatregelen te worden genomen zoals het behouden van aanwezige sloten en oevers, het plaatsen van de zonnepanelen buiten de oeverzone van de sloten en het zodanig plaatsen van de panelen dat de inval van zonlicht op het wateroppervlak gegarandeerd blijft. Tevens raden wij aan om het zonnepark in de minst kwetsbare periode voor Rugstreepad aan te leggen, dat wil zeggen de periode van augustus tot half oktober;
- Alle broedvogels zijn gedurende het broedseizoen beschermd en mogen in deze periode niet verstoord of geschaad worden. Voor verstoring van nestelende vogels wordt geen ontheffing verleend. Als broedseizoen wordt gehanteerd: periode van nestbouw, periode van broed op de eieren en de periode dat de jongen op het nest gevoerd worden. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Er wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen, maar het is van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum;
- Voor te verwachten laag beschermde zoogdieren en amfibieën geldt bij ruimtelijke ingrepen vrijstelling van de verbodsartikelen van de Flora- en faunawet. Het nemen van verplichte vervolgstappen is voor deze soorten in deze situatie dan ook niet aan de orde.

Aanpassingen van het plan en vervolgacties naar aanleiding conclusies en aanbevelingen quickscan Flora en Fauna:

- Op basis van de quickscan Flora en Fauna is het ontwerp aangepast. De watergangen die door het plangebied heen lopen, blijven behouden. Daarnaast wordt afstand bewaard tot de watergang (diverse afstanden en variërend van 3,4 m tot 6,3 m). Door de relatief geringe hoogte (maximaal 2,3 m en minimaal 0,8 m) blijft voldoende inval van zonlicht op het wateroppervlak gegarandeerd. Tenslotte wordt gestreefd naar het aanleggen van het zonnepark buiten de periode augustus tot half oktober;
- Om broedvogels niet te verstoren, zal het park niet worden aangelegd tussen half maart en half juli;
- Al met al biedt de ontwikkeling van het zonnepark betere mogelijkheden voor flora en fauna dan de vigerende bestemming, waarbij het gehele terrein kan worden ingericht als kas;
- Mocht het vanwege praktische redenen toch noodzakelijk zijn om het zonnepark aan te leggen binnen de kwetsbare periode (augustus tot half oktober en/of half maart en half juli), dan zal voorafgaand aan en tijdens de uitvoering van de werkzaamheden een deskundig ecooloog ingezet worden om de realisatie te begeleiden.

4.3 Archeologie en cultuurhistorie

In het Europese Verdrag van Malta, ondertekend door een groot aantal EU-landen, waaronder ook Nederland, is de veiligstelling van het (Europese) archeologische erfgoed als doelstelling opgenomen. In 1998 is dit verdrag goedgekeurd door het Nederlandse parlement. Ter implementatie van het Verdrag van Malta in de Nederlandse wetgeving is in 2007 de Wet op de

archeologische monumentenzorg in werking getreden. Dit is een aanpassingswet waarmee de Monumentenwet 1988 gewijzigd is op het onderdeel archeologie. Door middel van de gewijzigde Monumentenwet moet het archeologisch erfgoed in de bodem bescherming krijgen in het ruimtelijke ordeningsbeleid.

Als gevolg van Europese en nationale wetgeving stellen rijk en provincies zich op het standpunt dat in het ruimtelijk beleid zorgvuldig met het archeologisch erfgoed moet worden omgegaan. De meeste ingrepen in de ruimtelijke ordening vinden plaats op gemeentelijk niveau. De Monumentenwet verplicht gemeenten bij het opstellen van ruimtelijke plannen rekening te houden met de in hun bodem aanwezige waarden.

Op plankaarten geeft de gemeente voor het eigen grondgebied aan waar zich bekende archeologische vindplaatsen bevinden. Voor het overige gebied gelden verwachtingswaarden. De kern van de huidige archeologiewetgeving behelst bescherming van waardevolle oudheidkundige resten in de bodem. Bij ruimtelijke ingrepen op locaties met vindplaatsen moeten de aanwezige resten intact blijven. Wanneer versterking onvermijdelijk is, dient oudheidkundig bodemonderzoek plaats te vinden. De informatie van de bij bodemonderzoek onderzochte resten wordt behouden door middel van documentatie.

Voor gebieden waar reële verwachtingen bestaan ten aanzien van archeologische waarden, die bedreigd worden door ruimtelijke ingrepen, moet inventariserend onderzoek plaatsvinden om uit te maken of daadwerkelijk waardevolle archeologische resten aanwezig zijn. De uitkomsten van het archeologisch onderzoek dienen vervolgens volwaardig in de belangenafweging te worden betrokken. Op basis van dit onderzoek kan besloten worden tot behoud van de vindplaats, verder onderzoek of vrijgave van de locatie. De beslissingsbevoegdheid over archeologische monumentenzorg met betrekking tot het grondgebied van de gemeente Kampen berust bij de overheid als bevoegd gezag. In de meeste gevallen is dit de gemeente. Kampen heeft vastgesteld archeologiebeleid dat verankerd is in de Erfgoedverordening en de Erfgoednota. Uit de archeologische verwachtingswaardenkaart van de gemeente Kampen blijkt dat er in het plangebied sprake is van een lage archeologische verwachtingswaarde. Dat wil zeggen dat de kans op het aantreffen van archeologische vindplaatsen klein is. Voor beide projectlocaties is dan ook geen dubbelbestemming archeologie met aanvullende regels opgenomen.

Voor gronden met een lage verwachting geldt dat in principe geen locatie gebonden archeologische resten worden verwacht. Losse archeologische resten kunnen niet worden uitgesloten, maar aangezien hierop geen beleid is te maken gelden voor deze zones vanuit archeologisch oogpunt geen restricties ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Pas in het geval van projecten die MERplichtig zijn of vallen onder de Wro, de Wet Milieubeheer of de Tracewet dient zodoende archeologisch onderzoek plaats te vinden.

Voor de bouw van het zonnepark wordt de ondergrond vrijwel niet geroerd. De panelen komen te staan op stellages welke middels palen in de grond worden geplaatst. De kabels worden op een diepte van 60-70 cm aangelegd. Er zijn slechts enkele omvormers en transformatoren die op een fundering te staan. In zijn totaliteit echter wordt de ondergrond vrijwel niet geroerd.

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen bij een afwijkingsbesluit in het kader van de Wro. Met het voorliggende plan worden geen

cultuurhistorische waarden gesloopt of aangetast. Er bevinden zich in het plangebied geen rijks- of gemeentelijke monumenten.

Conclusie

In het plangebied geldt een lage archeologische verwachting. De ingrepen in de bodem zijn minimaal. Hierdoor is nader onderzoek niet nodig en kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling, met betrekking tot archeologie, geen negatieve gevolgen zijn.

4.5 Water

Het is verplicht om in elk bestemmingsplan en ruimtelijke onderbouwing een waterparagraaf op te nemen. In deze waterparagraaf wordt een overzicht gegeven van het beleid dat van toepassing is op het plangebied. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden aangetoond dat in het plan mogelijkheden bestaan voor een goede waterhuishouding.

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Rijksbeleid:

Het Nationaal Waterplan (NWP) is in december 2009 opgesteld en geeft de hoofdlijnen aan van het beleid dat het Rijk voert in de periode 2009 tot en met 2015 om tot een duurzaam waterbeheer te komen. Het NWP richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. NWP is een opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het NWP is tevens een structuurvisie op basis van de Waterwet en de Wro. Een goede bescherming tegen overstromingen, het zoveel mogelijk voorkomen van wateroverlast en door en het bereiken van een goede waterkwaliteit zijn de basisvoorwaarden voor welvaart en welzijn. De volgende generaties moeten Nederland als veilig en welvend waterland ervaren. Water is mooi en Nederlanders genieten graag van water. Het doel van het NWP is: Nederland, een veilige en leefbare delta, nu en in de toekomst. De uitvoering van projecten van het NWP zijn al in volle gang. Zo hebben we in Nederland het Hoogwaterbeschermingsprogramma, programma's voor de rivierverruiming (Ruimte voor de rivier en de maaswerken) en stroomgebiedbeheersplannen zodat de waterkwaliteit wordt verbeterd.

Provinciaal beleid

In de Omgevingsvisie Overijssel wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De ambities zijn, naast de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, gericht op de verbetering van de

kwaliteit van de kleinere wateren, de veiligheid, de grondwaterbescherming, bestrijding van wateroverlast, de kwantiteit en kwaliteit van grond- en oppervlakte water en waterbeleving zowel in de groene ruimte als stedelijk gebied.

De provincie werkt nauw samen met Waterschappen om haar ambities te realiseren. Hiervoor hebben de waterschappen eigen regionale waterbeheerplannen opgesteld. De Provinciale Staten hebben de wettelijke bevoegdheid tot het instellen en opheffen van waterschappen, tot regeling van hun gebied, taken, inrichting, samenstelling van hun bestuur en tot de verder reglementering van waterschappen. De manier waarop de waterschappen hun taak uitoefenen is onderhevig aan provinciaal toezicht doordat het waterbeheerplan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeft. Dus de provincie stelt de regels en de waterschappen doen verder de uitvoering van het waterbeheer.

Waterschap Drents Overijsselse Delta

Het zonnepark wordt gerealiseerd binnen het beheergebied van waterschap Drents Overijsselse Delta (verder 'het waterschap'). Het waterschap heeft waterbeleid opgesteld in diverse plannen waarvan het Waterbeheerplan (WBP) 2016-2021 de meest relevante is. In het WBP heeft het waterschap aangegeven hoe het zijn taken de komende jaren (2016 tot 2021) wil uitvoeren. Met dit programma blijft het waterschap op koers om het beheergebied veilig te houden tegen overstromingen, om voldoende en schoon water te hebben en om het afvalwater effectief te zuiveren.

Het waterschap adviseert bij ruimtelijke plannen om te komen tot een duurzame ruimtelijke inrichting. Met de (digitale) Watertoets kan het waterschap haar waterbelangen inbrengen in de ruimtelijke planvorming. Naast het waterbeheersplan is de Keur een belangrijk regel stellend instrument waarmee in ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden.

Watertoets

In het moderne waterbeheer (waterbeheer 21e eeuw) wordt gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Het voorliggende plan heeft geen negatieve gevolgen voor de waterhuishouding. Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd, waardoor het regenwater vrij kan infiltreren. Compensatie van verharding is daardoor ook niet aan de orde. De panelen en de constructie wordt uitgevoerd met niet-uitloogbare materialen. Er komt geen afvalwater vrij. De bestaande watergang blijft behouden, inclusief beheerzone.

Op 11 februari 2016 is een digitale watertoets uitgevoerd. Enkele aandachtspunten uit het plan zijn het dempen van een watergang in het plangebied en het plaatsen van panelen en het hekwerk binnen de beschermingszone. In reactie op de watertoets, is op 25 maart 2016 een watervergunning afgegeven. Deze is in bijlage 3 opgenomen. Met de doorgevoerde

aanpassingen en afgegeven watervergunning kan worden geconcludeerd dat het waterschap positief tegenover de plannen staat.

4.7 Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkeling worden de aanwezige waarden niet aangetast. Het voornemen is dan ook uitvoerbaar ten aanzien van de bestaande waarden in het plangebied.

5

MILIEUASPECTEN

5.1 Inleiding

Nieuwe initiatieven hebben te maken met milieuaspecten. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- Bodem
- Geluid
- Luchtkwaliteit
- Externe veiligheid
- Bedrijven en milieuzonering
- Vormvrije m.e.r.-beoordeling
- Leidingen
- Lichtreflectie
- Elektromagnetische straling

5.2 Bodem

Het beleid ten aanzien van de bodemkwaliteit is op nationaal niveau vastgelegd in de Wet bodembescherming (Wbb) en de daarbij behorende Circulaire Bodemsanering 2009 en voor het toepassen van grond het Besluit bodemkwaliteit. Gestreefd wordt naar een duurzaam bodembeheer.

Bij een ruimtelijk plan moet de bodemkwaliteit van het betreffende gebied inzichtelijk worden gemaakt. Hierbij is van belang te weten of er bodemverontreiniging is die de functiedoelen kan frustreren, of er gezondheidsrisico's of ecologische risico's daardoor zijn en wat de mogelijkheden zijn om er tijdig iets aan te doen. Om deze vragen te beantwoorden is wettelijk verplichte informatie over de bodemkwaliteit nodig.

Het uitgangspunt wat betreft de bodem in het plangebied is, dat de kwaliteit ervan zodanig dient te zijn dat er geen risico's zijn voor de volksgezondheid bij het gebruik van het plangebied voor de beoogde functie(s).

Met betrekking tot het plangebied zijn geen (historische) bodembedreigende activiteiten bekend. Aangenomen kan worden dat de bodemkwaliteit ter plaatse geen probleem zal opleveren voor de beoogde functie als zonnepark. Met betrekking tot het aspect bodem wordt het bestemmingsplan daarmee uitvoerbaar geacht.

5.3 Geluid

Het aspect geluid speelt een belangrijke rol in de omgevingskwaliteit. Ook is geluid van invloed op het welbevinden van mensen. Hierdoor komt het aspect geluid in veel verschillende wetten (met elk hun eigen reikwijdte) voor. Per 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Hierin staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai. Artikel 76 Wgh verplicht er toe om bij ruimtelijke ontwikkelingen die betrekking hebben op gronden binnen een geluidzone terzake van de geluidsbelasting van de gevel van geprojecteerde geluidsgevoelige bestemmingen de grenswaarden uit de Wgh in acht te nemen.

Een zonnepark betreft geen geluidsgevoelige functie. Het zonnepark hoeft dan ook niet beschermd te worden tegen geluidsoverlast. Anderzijds moet worden beschouwd of het zonnepark niet voor geluidsoverlast zorgt op omliggende, geluidsgevoelige functies. In het plangebied worden zonnepanelen geplaatst. Deze zonnepanelen produceren geen geluid. Daarnaast worden er ook geen installaties opgenomen die een wezenlijke geluidsemisatie veroorzaken waardoor nader onderzoek noodzakelijk is. De onderdelen die enig geluid produceren (zoals de omvormers en transformator) zijn zo geplaatst dat deze ver van geluidsgevoelige objecten staan. Ze liggen hiermee op ruime afstand (ruim 50 meter) van de dichtstbijzijnde geluidsgevoelige bestemmingen. Een akoestisch onderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

Daarnaast is er, vanwege de hellende positie van de panelen, geen wezenlijke reflectie van omgevingsgeluid. Door de hellende positie kaatst eventueel geluid omhoog.

5.4 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen. Voor projecten die niet in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging, hoeft geen onderzoek te worden gedaan naar de luchtkwaliteit.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën opgenomen die niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Met het voorgenomen plan is geen sprake van een significante verkeersaantrekkende werking. Er vinden verkeersbewegingen plaats in de aanleg- en ontmantelingsfase. In de gebruiksfase vindt alleen verkeer plaats dat samenhangt met het beheer en onderhoud. Het voorgenomen plan draagt dan ook niet in betekende mate bij aan de luchtverontreiniging.

5.5 Externe veiligheid

5.5.1 Algemeen

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport. Het doel van het veiligheidsbeleid is zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken verplicht het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en op termijn ook het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev) gemeenten en provincies bij besluitvorming in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Wet op de ruimtelijke ordening afstand te houden tussen gevoelige objecten (zoals woningen) en risicovolle activiteiten. Geregeld is hoe gemeenten moeten omgaan met risico's voor mensen in de omgeving van een risicobron als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in de risicobron. Afstanden die aangehouden moeten worden, worden bepaald door het plaatsgebonden risico van een risicovolle activiteit. Het ijkpunt voor het groepsrisico wordt bepaald door een oriëntatiewaarde. De externe veiligheid van risicobronnen wordt uitgedrukt in het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van de risicobron.

5.5.2 Risicokaart

Om in beeld te brengen of er in het plangebied of in de nabijheid daarvan risicobronnen aanwezig zijn, is de provinciale risicokaart geraadpleegd. Een uitsnede daarvan is weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 16 Risicokaart (Bron: www.risicokaart.nl)

Formeel is een zonnepark geen gevoelig object of een inrichting dat een veiligheidscontour kent. Toch is de risicokaart bekeken. Hieruit blijkt dat er in de nabijheid van het plangebied geen risicobronnen aanwezig zijn. M.b.t het aspect externe veiligheid is het plan dan ook uitvoerbaar.

5.5.3 Veiligheid overig

Zoals hierboven beschreven is een zonnepark geen gevoelig object of inrichting dat formeel een veiligheidscontour kent. Wel betreft een zonnepark een inrichting dat energie in de vorm van elektriciteit opwekt en op het elektriciteitsnet levert. Om de veiligheid te waarborgen komt er een (transparant) hek rondom het zonnepark. Dit hekwerk is 2,3 meter hoog (2 meter hekwerk en 30 cm prikkeldraad) en staat op ruime afstand van de zonnepanelen (3,5 meter), waardoor personen niet bij de zonnepanelen kunnen. Daarnaast wordt het zonnepark niet openbaar toegankelijk; het park kan enkel middels een afgesloten poort worden betreden ten behoeve van regulier beheer en onderhoud. Daarnaast wordt het park geaard en worden elektriciteitskabels ondergronds (diepte 60-70 cm) aangelegd.

5.6 Bedrijven en milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder

milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

1. het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
2. het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt in eerste instantie doorgaans de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd, waarin richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar zijn opgenomen.

De voorgenomen inrichting van de betrokken gronden als zonnepark levert geen hinder of gevaar op voor omliggende gevoelige functies. Wel worden transformatoren en omvormers geplaatst. Deze worden echter niet aan de zijde van het woonlint geplaatst. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tussen de 10 en 100 MVA'. De grootste richtafstand is die van geluid en bedraagt 50 meter. Voor de omvormers is de vergelijking gemaakt met de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Voor deze activiteit is in de richtafstanden tabel voor het aspect geluid 30 meter. In het voorliggende plan staan er bij naastgelegen tuinbouwbedrijven bedrijfswoningen. Om die reden zijn de omvormers en transformator op ruim 50 meter afstand geplaatst. Hiermee wordt voldaan aan de richtafstanden.

5.7 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D (betreft de m.e.r.-beoordeling) van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage.

Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben ook wel genoemd de 'vergewisplicht'. Het komt er op neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de D-lijst, deze geeft aan of er voor activiteiten en projecten beoordeeld moet worden of er een MER gemaakt moet worden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

De ontwikkeling betreft de realisatie van een zonnepark op agrarische gronden. De realisatie van zonneparken worden niet in het Besluit milieueffectrapportage genoemd. Het plan is daarmee niet m.e.r.-plichtig. Gelet op de kenmerken van het project zullen ook geen belangrijke negatieve milieugevolgen optreden. Eén en ander blijkt tevens uit dit hoofdstuk waarbij uitgebreid is ingegaan op de milieu- en omgevingsaspecten.

5.8 Leidingen

Ten behoeve van het plan dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van ondergrondse kabels en planologisch relevante leidingen. Daartoe is een KLIC-melding gedaan. Hieruit is gebleken dat er enkel in de noordzijde van projectlocatie 1 rekening dient te worden gehouden met hoogspanningsleidingen. Hierop is het inrichtingsplan aangepast.

5.9 Lichtreflectie

Van lichtreflectie is vrijwel geen sprake. Dit komt omdat een zonnepaneel per definitie lichtabsorberend is (het doel is immer zoveel mogelijk zonlicht opvangen). De huidige kwalitatieve zonnepanelen zijn daarbij voorzien van een anti reflectie coating of folie die schittering en reflectie tegengaan. Dit zal hinderlijke reflectie voorkomen tijdens normale weersituaties. Als er waterdruppels (parels) op de panelen aanwezig zijn, en de zon gaat op dat moment schijnen, is de ervaring dat er dan nog een risico is van schittering door de waterdruppels. Vaak zal dit verschijnsel van zon en regen tegelijk niet voorkomen.

Daarnaast is het zonnepark gelegen in tuinbouwgebied. Hier zijn vele kassen aanwezig welke meer licht reflecteren dan zonnepanelen. Ook is binnen de huidige bestemming een kas mogelijk. Hierdoor wordt door de realisatie van een zonnepark niet meer licht gereflecteerd dan nu mogelijk is op basis van het bestemmingsplan.

Tenslotte wordt het zonnepark enigszins verdiept aangelegd, waarbij de Verkavelingsweg plusminus 1 meter hoger ligt dan de gronden in het plangebied. Hierdoor staan de panelen relatief laag ten opzichte van de omgeving.

Op basis van bovenstaande toelichting kan worden geconcludeerd dat het plan niet leidt tot een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat voor de woningen aan de Verkavelingsweg 16, 20 en 24 (projectlocatie 1). Voor projectlocatie 2 geldt dat er geen woningen in de nabijheid zijn die lichthinder kunnen ondervinden van het zonnepark.

5.10 Elektromagnetische straling

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Ten aanzien van elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten

hanteert de overheid een voorzorgprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (μT). De GGD-en adviseren om ook bij ander bronnen van ELF-EM velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren. Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonnepark door de afstand van een zonnepark tot woningen en gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 μT komt. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde burgerwoningen gebeurt dat hier niet.

5.11 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn alle relevante milieuaspecten beschreven. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen belemmeringen met zich meebrengt.

6

UITVOERBAARHEID

Dit hoofdstuk beschrijft de uitvoerbaarheid van het te ontwikkelen plan. De ruimtelijke uitvoerbaarheid, de maatschappelijke uitvoerbaarheid en de economische uitvoerbaarheid wordt beschreven.

6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Vooroverleg

Er is vooroverleg, als bedoeld in artikel 3.1.1. Bro, gevoerd met de provincie Overijssel en waterschap Drents Overijsselse Delta.

Zienswijzen

De ontwerp omgevingsvergunning wordt voor de duur van zes weken voor zienswijzen ter inzage gelegd. Na deze termijn wordt het resultaat van de terinzagelegging in deze ruimtelijke onderbouwing weergegeven.

6.2 Economische uitvoerbaarheid

6.2.1 Kostenverhaal gemeente

Doel van de grondexploitatie-regeling is het inzichtelijk maken van de financiële haalbaarheid en het bieden van meerdere mogelijkheden voor het kostenverhaal waardoor er meer sturingsmogelijkheden zijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de publiekrechtelijke weg via een exploitatieplan en de privaatrechtelijke weg in de vorm van overeenkomsten. In het geval van een exploitatieplan kan de gemeente eisen en regels stellen voor de desbetreffende gronden.

Met de initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst gesloten, waarin het kostenverhaal (inclusief planschade en leges) is geregeld. Hierdoor is het kostenverhaal voor de gemeente volledig verzekerd. De vaststelling van een exploitatieplan is niet noodzakelijk.

6.2.2 Financiering zonnepark IJsselmuiden

De ontwikkeling van zonneparken doet PowerField voor eigen rekening en risico. PowerField werkt samen met nationale en internationale investeerders om de financiering van haar projecten rond te krijgen. Deze zullen, samen met PowerField, zorg dragen voor het benodigde eigen vermogen. Daarnaast zal er vreemd vermogen aangewend worden bij banken. Hierbij kan het gaan om de Triodis Bank en de ASN bank, maar ook een grootbank als ING of Rabobank. Deze

banken stellen zich de laatste tijd steeds meer ten doel om meer in duurzaamheid en duurzame energie te investeren. De gunstige rentetarieven die momenteel gelden vergroot de haalbaarheid van grondgebonden zonneparken. Tot slot wordt SDE+ subsidie aangevraagd die voor dit type projecten is bedoeld. Zoals benoemd heeft het Rijk in 2017 het budget van SDE + verhoogd naar 12 miljard euro.

Bij grote animo kan het zonnepark worden ingezet voor de 'postcoderoosregeling'. De regels en investeringen rondom een postcoderoos zitten op dusdanige wijze in elkaar dat, wanneer hiervoor wordt gekozen, het gehele park als postcoderoos dient te worden uitgevoerd. Het is financieel niet haalbaar om het zonnepark gedeeltelijk te realiseren middels SDE-subsidie en gedeeltelijk via de postcoderoosregeling.

6.3 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat het voorgenomen plan ruimtelijk, maatschappelijk, en economisch uitvoerbaarheid is. De voorgenomen ontwikkeling kan dus worden gerealiseerd.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1A INRICHTINGSPLAN PROJECTLOCATIE 1

BIJLAGE 1B INRICHTINGSPLAN PROJECTLOCATIE 2

BIJLAGE 2 QUISCKSCAN FLORA EN FAUNA

BIJLAGE 3 WATERVERGUNNING